

#5

Lesbrief #05 / Aflevering 5 Timmyland
Een eigen volkslied en het Jeugdjournaal

WERKVORMEN BIJ AFLEVERING #5

- **Vrijheid van meningsuiting**
- **Verboden woorden**
- **Journalist in eigen gemeente**
- **Een nieuw volkslied**

ProDeimos

Huis voor democratie en rechtsstaat

Vrijheid van meningsuiting

Omschrijving

Twee korte opdrachten over vrijheid van meningsuiting. De eerste opdracht bestaat uit kijkvragen, de tweede uit het spel 'verboden woorden'.

LEERDOELEN

- De leerlingen herhalen kennis uit de aflevering over het werk van een journalist.
- De leerlingen maken kennis met verschillende woorden rondom vrijheid van meningsuiting.

DUUR

Circa 15 minuten per onderdeel

BENODIGD MATERIAAL

- Werkblad vrijheid van meningsuiting
- Verboden woorden blad

KERNDOEL

Uitgaand van de SLO-lijst van kerndoelen voor burgerschap voor het PO sluit deze les aan bij:

- Kerndoel 36 PO (Oriëntatie op jezelf en de wereld): De leerlingen leren de hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger kennen. De leerlingen denken na over de volksvertegenwoordiging.
- Kerndoel 3 PO (Nederlands): De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

INHOUDSLIJN

Dit sluit aan bij PO Digitale geletterdheid > Mediawijsheid:

- Bewust zijn van de medialisering van de samenleving
- Kennis hebben van verschillende functies van media
- Kennis hebben van de invloed van media op de werkelijkheid

En bij Inhoudslijn PO (Oriëntatie op jezelf en de wereld)

> De samenleving > Veilige leefomgeving (fase 3):

- Beseffen van het belang van vrije meningsuiting.

De werkvorm stap voor stap

- 1 Bekijk samen met de leerlingen aflevering 5 van Timmyland.
 - 2 Vraag de leerlingen om in groepjes van twee de kijkvragen te maken. Eventueel kun je de leerlingen dat ook alleen laten doen.
 - 3 Bespreek de vragen na met de klas.
 - 4 Verdeel de klas in groepjes van twee leerlingen. Bespreek de woordenlijst klassikaal. Dit zijn allemaal woorden die met het nieuws te maken hebben en die de afgelopen tijd in het nieuws zijn geweest. Wie kent de betekenis van deze woorden? Noem een woord en vraag de leerlingen hun antwoord op te schrijven.
- Let op:**
Gebruik woordenlijst A of B. B is iets lastiger dan A. Als de leerlingen de woorden lastig vinden, kun je ze de lijst meegeven.
- 5 Verdeel de klas in maximaal 6 groepen (van 4 à 5 leerlingen).

9 vragen aan Raif Badawi

Amnesty International zet zich in voor internationale mensenrechten. In Saoedi-Arabië is journalist Raif Badawi vastgezet en met stokken geslagen, omdat hij kritiek had op de regering. Zijn vrouw en kinderen zijn verhuisd naar Canada. Zijn kinderen worden geïnterviewd door Amnesty International.

Vrijheid van meningsuiting (vervolg)

- 6 Leg uit dat jullie 'het verboden woord' gaan spelen. Roep het eerste groepje naar voren. Eén leerling blijft (dit is 'de uitlegger'). De andere leerlingen van het groepje moeten even naar de gang (dit zijn de 'raders').
- 7 Schrijf op het bord de drie verboden woorden. De 'uitlegger' mag deze woorden niet zeggen. Vertel aan de uitlegger vervolgens welk woord hij in 1 minuut moet omschrijven aan de 'raders'. Schrijf dit woord even op het bord zodat alle leerlingen het kunnen zien. Haal het daarna weer weg. Per opdracht krijgt de groep 1 minuut.
- 8 Roep de leerlingen weer binnen en laat de uitlegger het woord omschrijven. De rest van de klas let op of het goed gaat. Het groepje krijgt een punt als het woord wordt geraden. Bij een verspreking is de uitlegger af en is het volgende groepje.
- 9 Herhaal dit bij de volgende groepjes.

Journalist in eigen gemeente

Omschrijving

Werkvorm waarbij leerlingen een kort artikel schrijven/ filmpje maken over een lokaal probleem, zoals een gevaarlijk fietspad.

LEERDOELEN

- De leerlingen maken kennis met het werk van een journalist.
- De leerlingen ervaren hoe het is om een journalist te zijn.

DUUR

Ca. 90 minuten

BENODIGD MATERIAAL

Werkblad

KERNDOEL

Uitgaand van de SLO-lijst van kerndoelen voor burgerschap voor het PO sluit deze les aan bij:

- Kerndoel 36 PO (Oriëntatie op jezelf en de wereld): De leerlingen leren de hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger kennen. De leerlingen denken na over de volksvertegenwoordiging.
- Kerndoel 3 PO (Nederlands): De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

INHOUDSLIJN

Dit sluit aan bij PO Digitale geletterdheid > Mediawijsheid:

- Bewust zijn van de medialisering van de samenleving
- Kennis hebben van verschillende functies van media
- Kennis hebben van de invloed van media op de werkelijkheid

En bij Inhoudslijn PO (Oriëntatie op jezelf en de wereld)

> De samenleving > Veilige leefomgeving (fase 3):

- Beseffen van het belang van vrije meningsuiting.

De werkvorm stap voor stap

- 1 Een journalist doet verslag van gebeurtenissen in de wereld. In het buitenland, maar ook bij jou om de hoek. Wat gebeurt er in jouw gemeente? Zijn er bijvoorbeeld gevaarlijke kruispunten of plekken waar er een fietspad zou moeten zijn, of een zebra-pad? Doe als een echte journalist verslag van dit probleem.
- 2 Verdeel de leerlingen in groepjes van 2 of 3 leerlingen. Jullie mogen zelf als journalist op pad. Zorg dat jullie het stappenplan volgen.
- 3 De leerlingen presenteren hun resultaten in de klas. Geef elk groepje voldoende tijd.
- 4 Bespreek met de klas wat ze hebben geleerd. Hoe is het om een journalist te zijn? Denk je dat dit bericht anders zou zijn in China of in Rusland? Waarom wel/niet?

9 vragen aan Raif Badawi

Amnesty International zet zich in voor internationale mensenrechten. In Saoedi-Arabië is journalist Raif Badawi vastgezet en met stokken geslagen, omdat hij kritiek had op de regering. Zijn vrouw en kinderen zijn verhuisd naar Canada. Zijn kinderen worden geïnterviewd door Amnesty International.

Een nieuw volkslied

Omschrijving

Leerlingen leren over het Nederlandse volkslied en maken hun eigen volkslied. Ze debatteren over de waarde van het volkslied.

LEERDOEL

- Leerlingen leren over de achtergrond van het Nederlandse volkslied
- Leerlingen leren debatteren over het volkslied
- Leerlingen maken een korte liedtekst

DUUR

20 minuten

BENODIGD MATERIAAL

Werkblad voor de leerlingen

BRON:

- <https://www.koninklijkhuis.nl/onderwerpen/volkslied/tekst-van-het-wilhelmus>
- <https://historiek.net/wilhelmus-geschiedenis-volkslied-nederland/67968/>
- <https://jeugdjournaal.nl/artikel/2107125-capri-11-zingt-volkslied-van-80-landen.html?ext=html>
- <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/video/video/5296498/frozen-oekraïne-rusland-oorlog-benefit-concert-volkslied-schuilkelder>

KERNDOEL

Uitgaand van de SLO-lijst van kerndoelen voor burgerschap voor het PO sluit deze les aan bij:

- Kerndoel 51 PO (tijd) De leerlingen leren gebruik te maken van eenvoudige historische bronnen
- Kerndoel 53 PO (tijd) De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis
- Kerndoel 3 PO (Nederlands): De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

De werkvorm stap voor stap

- 1 Timmy laat zijn volkslied maken door Froukje. Elk land ter wereld heeft zijn eigen volkslied. Laat dit filmpje zien over een meisje dat al 80 volksliederen heeft gezongen.
- 2 Vertel dat een volkslied in tijden van oorlog extra belangrijk kan worden. Illustreer dat met dit filmpje over het Oekraïense volkslied dat gezongen wordt door een 7-jarig meisje.
- 3 Zet het Nederlandse volkslied op het smartboard klaar.
- 4 Laat de klas staan en zing samen het eerste couplet van het Nederlandse volkslied.
- 5 Deel het infoblad uit en lees dit samen, of laat de leerlingen dit in groepjes van twee lezen.
- 6 Deel daarna het werkblad uit en laat de leerlingen in groepjes van twee hieraan werken.
- 7 Behandel het werkblad. Laat de groepjes kort in debat gaan over een of meerdere stellingen. Je kunt de leerlingen ook verplicht vóór of tegen een stelling laten zijn.
- 8 Vraag ten slotte de groepjes naar voren om hun zelfgemaakte volkslied te zingen op de wijs van het Wilhelmus. Welk volkslied vindt de klas het mooiste?

9 vragen aan Raif Badawi

Amnesty International zet zich in voor internationale mensenrechten. In Saoedi-Arabië is journalist Raif Badawi vastgezet en met stokken geslagen, omdat hij kritiek had op de regering. Zijn vrouw en kinderen zijn verhuisd naar Canada. Zijn kinderen worden geïnterviewd door Amnesty International.